

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
Інститут Садівництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора

д.с.-г. н., академік НААН

Микола БУБЛИК

17 липня 2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПОРЯДОК ВІДРАХУВАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ І ПЕРЕВЕДЕННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ
ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ТА НАДАННЯ ЇМ
АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПУСТКИ**

Схвалено Вченою радою ІС НААН
(Протокол № 9 від 16 липня 2024)

2024

1. Загальні положення

1.1. Порядок відрахування, поновлення та переведення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та надання їм академічної відпустки в Інституті садівництва НААН (далі – Порядок) розроблений з метою реалізації прав здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, встановлених Законом України «Про вищу освіту» та відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 і «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579, Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, ухваленого Вченою радою Інституту садівництва НААН (далі – Інститут) (протокол № 5 від 21.09.2018).

1.2. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

академічна відпустка – перерва у навчанні, у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання здобувачем вищої освіти освітньо-наукової програми з передбачених цим положенням підстав;

відрахування – припинення статусу здобувача вищої освіти, прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту;

відрахування з числа осіб, які навчаються за державним (регіональним) замовленням – особливий випадок відрахування здобувачів вищої освіти, передбачений Порядком відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26.08.2015 № 658 (зі змінами) або Порядком призначення і виплати стипендій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2004 № 882 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1050), який передбачає можливість для здобувача вищої освіти одночасного поновлення на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб за тією самою спеціальністю (в разі надання таких освітніх послуг);

вимоги до вступників на відповідну освітньо-наукову програму – наявність раніше здобутої освітньої кваліфікації та результатів вступних випробувань, перелік яких визначається Правилами прийому на навчання до аспірантури до Інституту садівництва НААН;

переведення – зміна здобувачем закладу освіти та/або спеціальності, та/або форми здобуття освіти, та/або джерел фінансування без припинення статусу здобувача вищої освіти зі зміною відповідних прав та обов'язків;

підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають встановлення відповідності (оцінку, вимір) результатів навчання здобувачів освіти вимогам освітньо-наукової програми (залік, екзамен);

поновлення – відновлення статусу здобувача вищої освіти, повного обсягу прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту.

1.3. Відрахування, поновлення та переведення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – здобувач вищої освіти) в Інституті садівництва НААН здійснюється на підставі рішення Вченої ради Інституту за відповідним наказом директора Інституту.

1.4. Прийняті рішення та документи, що стали підставами відповідних рішень зберігаються в особовій справі аспіранта.

2. Відрахування здобувачів вищої освіти

2.1. Підставами для відрахування здобувача вищої освіти є:

- ✓ завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою;
- ✓ власне бажання;
- ✓ переведення до іншої наукової установи/закладу вищої освіти;
- ✓ порушення умов договору (контракту);
- ✓ систематична відсутність здобувача вищої освіти на заняттях без поважної причини;
 - ✓ у випадку отримання здобувачем вищої освіти оцінки «незадовільно» (екзамен) або «незараховано» (залік) з однієї та більше навчальних дисциплін та не ліквідованої академічної заборгованості у термін один календарний місяць;
 - ✓ систематичне порушення внутрішнього трудового розпорядку Інституту, Статуту Інституту, правил з охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки;
 - ✓ невиконання або порушення строків виконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії без поважних причин;
 - ✓ порушення академічної доброчесності.

2.2. Особа, відрахована з Інституту до завершення навчання за освітньо-науковою програмою, за заявою отримує академічну довідку, що містить інформацію про результати навчання, назви навчальних дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС).

2.3. До академічної довідки не вноситься інформація про освітні компоненти, з яких здобувач вищої освіти отримав незадовільні оцінки. Здобувачам вищої освіти, які відраховані з першого курсу (року навчання) і не склали екзаменів і заліків, видають академічну довідку із записом, що здобувач заліків та екзаменів не складав.

3. Поновлення до складу здобувачів вищої освіти

3.1. Здобувач вищої освіти, який був відрахований до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, має право на поновлення на навчання в аспірантурі Інституту в межах ліцензованого обсягу.

3.2. Умовами поновлення відрахованої особи є його здатність успішно виконувати індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми

підготовки доктора філософії, а також усунення наслідків, що стали підставою його відрахування.

3.3. Здобувачі вищої освіти, яким було надано академічну відпустку, поновлюють навчання шляхом допуску до освітнього процесу.

3.4. Поновлення здійснюється на такий самий або молодший курс, з якого було відраховано здобувача вищої освіти.

3.5. Умовами поновлення можуть бути попередня ліквідація академічної різниці (не більше 30 кредитів ЄКТС), включення до індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії певних обов'язкових освітніх компонентів та/або певного обсягу вибірових освітніх компонентів освітньо-наукової програми, проходження певних форм та/або етапів атестації здобувачів вищої освіти, виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму.

3.6. Процедура перезарахування дисциплін (кредитів, результатів навчання) відповідно до Положення «Про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти доктора філософії в Інституті садівництва НААН» (протокол № 7 від 06.08.2019), а ліквідації академічної різниці відбувається за рішенням Вченої ради установи.

3.7. Поновлені до складу здобувачів вищої освіти мають право на зарахування (переведення) на вакантне місце державного (регіонального) замовлення згідно з чинним законодавством України.

Здобувачі вищої освіти за державним (регіональним) замовленням при звільненні з військової служби, по завершенні відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами або відпустки по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (в разі якщо дитина потребує домашнього догляду, – тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш як до досягнення дитиною шестирічного віку) поновлюються до складу здобувачів вищої освіти за державним (регіональним) замовленням.

Учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни поновлюються до складу здобувачів вищої освіти за державним (регіональним) замовленням незалежно від джерела фінансування при його перериванні.

3.8. Особа, яка має бажання поновитися в аспірантурі, подає на ім'я голови Вченої ради Інституту заяву про поновлення. До заяви додаються копії документів про освіту та документів, що видавалися аспіранту під час відрахування.

3.9. Заява розглядається на засіданні Вченої ради Інституту.

3.10. За результатом розгляду заяви, рішенням Вченої ради Інституту заявнику ухвалюються умови його поновлення до складу здобувачів вищої освіти або причина відмови у поновленні.

4. Переведення здобувачів вищої освіти

4.1. Здобувачі вищої освіти можуть бути переведені із:

- ✓ однієї спеціальності на іншу;
- ✓ однієї форми здобуття вищої освіти на іншу;

- ✓ одного джерела фінансування на інше;
- ✓ з одного закладу вищої освіти (наукової установи) до іншого.

4.2. Здобувачі вищої освіти можуть бути переведені до іншого закладу або в межах одного закладу:

- ✓ на навчання за державним або регіональним замовленням, якщо вони навчаються у закладі за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;
- ✓ на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб, якщо вони навчаються у закладі за державним або регіональним замовленням;
- ✓ на підготовку за акредитованою освітньо-науковою програмою з іншої спеціальності, що є реалізацією їх права обирати види, напрями і засоби наукової і науково-технічної діяльності відповідно до своїх інтересів, творчих можливостей та загальнолюдських цінностей.

4.3. Здобувачі вищої освіти, підготовка яких здійснювалася за рахунок коштів державного бюджету, у разі переведення до іншого закладу користуються пріоритетним правом на місця державного (регіонального) замовлення за умови наявності вакантних місць.

У разі відсутності таких місць здобувачі вищої освіти за їх згодою можуть бути переведені на навчання за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

4.4. Переведення здобувачів вищої освіти здійснюється в межах ліцензованого обсягу закладу.

4.5. На першому році навчання переведення здобувачів вищої освіти забороняється.

4.6. Якщо заклад не отримав сертифіката про акредитацію освітньо-наукової програми або у закладі закінчився строк дії сертифіката про акредитацію такої програми, переведення здобувачів до іншого закладу, в якому відповідна освітньо-наукова програма акредитована, здійснюється відповідно до законодавства.

4.7. Переведення здійснюється на спеціальності (освітні програми) такого самого рівня, а також на такий самий або нижчий курс (рік навчання).

Переведення здобувачів вищої освіти із збереженням місця державного замовлення здійснюється за умови повного виконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії поточного навчального року на таку саму спеціальність, такого самого рівня без зміни форми здобуття вищої освіти та курсу (року навчання).

Здобувачі вищої освіти можуть бути переведені із збереженням місця державного замовлення до іншого закладу вищої освіти (наукової установи), який отримує державне замовлення у того самого державного замовника та здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за державним замовленням за тією самою спеціальністю та формою здобуття вищої освіти.

4.8. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних та/або юридичних осіб, можуть бути переведені за згодою особи, яка замовляє платну освітню послугу.

4.9. Переведення здобувачів із збереженням місця державного замовлення вищої освіти здійснюється:

✓ з урахуванням максимального (загального) обсягу державного замовлення в межах відповідної конкурсної пропозиції в рік набору відповідного контингенту здобувачів вищої освіти;

✓ за умови, що конкурсний бал особи, що переводиться, при зарахуванні на місце державного замовлення, був не менший ніж мінімальний конкурсний бал зарахування на місце державного замовлення для відповідної конкурсної пропозиції у закладі вищої освіти (науковій установі), до якого особа переводиться.

4.10. Умовою переведення можуть бути попередня ліквідація академічної різниці (не більше 30 кредитів ЄКТС), включення до індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії певних обов'язкових освітніх компонентів та/або певного обсягу вибіркового освітніх компонентів освітньо-наукової програми, проходження певних форм та/або етапів атестації здобувачів вищої освіти, виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму.

4.11. Процедура перезарахування дисциплін (кредитів, результатів навчання) відповідно до Положення «Про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти доктора філософії в Інституті садівництва НААН», а ліквідації академічної різниці відбувається за рішенням Вченої ради установи.

4.12. При переведенні здобувачів вищої освіти на іншу спеціальність обов'язковим є виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму, встановлених в рік набору на неї або в один із наступних років, але не пізніше подання особою заяви про переведення.

4.13. Здобувач вищої освіти, який переводиться на іншу спеціальність, форму здобуття вищої освіти, має право на переведення на конкурсних засадах на вакантне місце державного (регіонального) замовлення в порядку, що не суперечить чинному законодавству України.

4.14. У разі відмови в акредитації освітньо-наукової програми, яка раніше не отримувала акредитацію, або у разі закінчення дії сертифікату (рішення) про акредитацію освітньо-наукової програми та неотримання нового рішення про акредитацію освітньо-наукової програми, здобувачі вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, мають право на переведення до іншого закладу вищої освіти (наукової установи), в якому аналогічна освітньо-наукова програма в межах тієї самої спеціальності акредитована, для завершення навчання за кошти державного (місцевого) бюджету у порядку, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 927.

4.15. Рішення Вченої ради про переведення здобувача вищої освіти на іншу спеціальність, форму здобуття вищої освіти, джерело фінансування оформлюється наказом директора Інституту, після чого вноситься відповідна інформація до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

5. Надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти

5.1. Здобувачам вищої освіти, які перервали навчання, надається академічна відпустка. Особи, яким надано академічну відпустку, не відраховуються з числа здобувачів вищої освіти та зберігають окремі права здобувача вищої освіти відповідно до законодавства та Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Інституті садівництва НААН.

5.2. Здобувачам вищої освіти можуть надаватися академічні відпустки з таких підстав:

✓ академічна відпустка за станом здоров'я – перерва у навчанні, право на яку здобувач вищої освіти отримує у разі зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребують тривалого відновлювального лікування, загостреннями хронічних захворювань або частими захворюваннями (понад один місяць впродовж півріччя), анатомічними дефектами, що не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання;

✓ академічна відпустка у зв'язку з участю в програмах академічної мобільності – перерва у навчанні, що надається учаснику академічної мобільності відповідно до Положення про реалізацію права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579, якщо навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав) унеможливило виконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії;

✓ академічна відпустка у зв'язку з військовою службою – перерва у навчанні, право на яку здобувач вищої освіти отримує у разі його мобілізації (військової служби за призовом в особливий період), призову на строкову військову службу, вступу на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, вступу на військову службу за контрактом відповідно до законодавства;

✓ академічна відпустка у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням здобувача, який поєднує навчання з роботою;

✓ академічна відпустка за сімейними та іншими особистими обставинами – перерва у навчанні, яка надається здобувачу вищої освіти на підставі його мотивованої заяви;

✓ відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а у разі, коли дитина хворіє та потребує домашнього догляду, – до досягнення дитиною шестирічного віку, що надаються відповідно до закону.

5.3. Надання академічної відпустки оформлюється наказом директора Інституту на підставі рішення Вченої ради із зазначенням підстави для надання академічної відпустки та її термінів.

5.4. Академічна відпустка за станом здоров'я надається здобувачу вищої освіти на підставі висновку лікарсько-консультативної комісії (далі – ЛКК)

закладу охорони здоров'я (далі – ЗОЗ), який провадить медичне обслуговування здобувача вищої освіти.

5.5. Для вирішення питання про поновлення на навчання здобувача вищої освіти, у якого завершується термін академічної відпустки за станом здоров'я, здобувач вищої освіти повинен пройти комплексне медичне обстеження, отримати довідку про стан здоров'я із ЗОЗ, який спостерігав за хворим під час академічної відпустки. На підставі цього, здобувачу вищої освіти видається висновок ЛКК для подання його до закладу вищої освіти.

5.6. Допуск до навчання здобувачів вищої освіти, у яких завершився термін академічної відпустки, здійснюється наказом директора Інституту на підставі заяви здобувача. У разі академічної відпустки за станом здоров'я до заяви додається висновок ЛКК.

Здобувачі вищої освіти, які до завершення терміну академічної відпустки не подали документи для допуску до навчання або документи для продовження терміну академічної відпустки, відраховуються із закладу вищої освіти.

6. Прикінцеві положення

6.1. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Інституту в межах своїх повноважень, що встановлені функціональними обов'язками.

